

Samskapad kunskaps- och verksamhetsutveckling – från policy till praktik – och tillbaka?

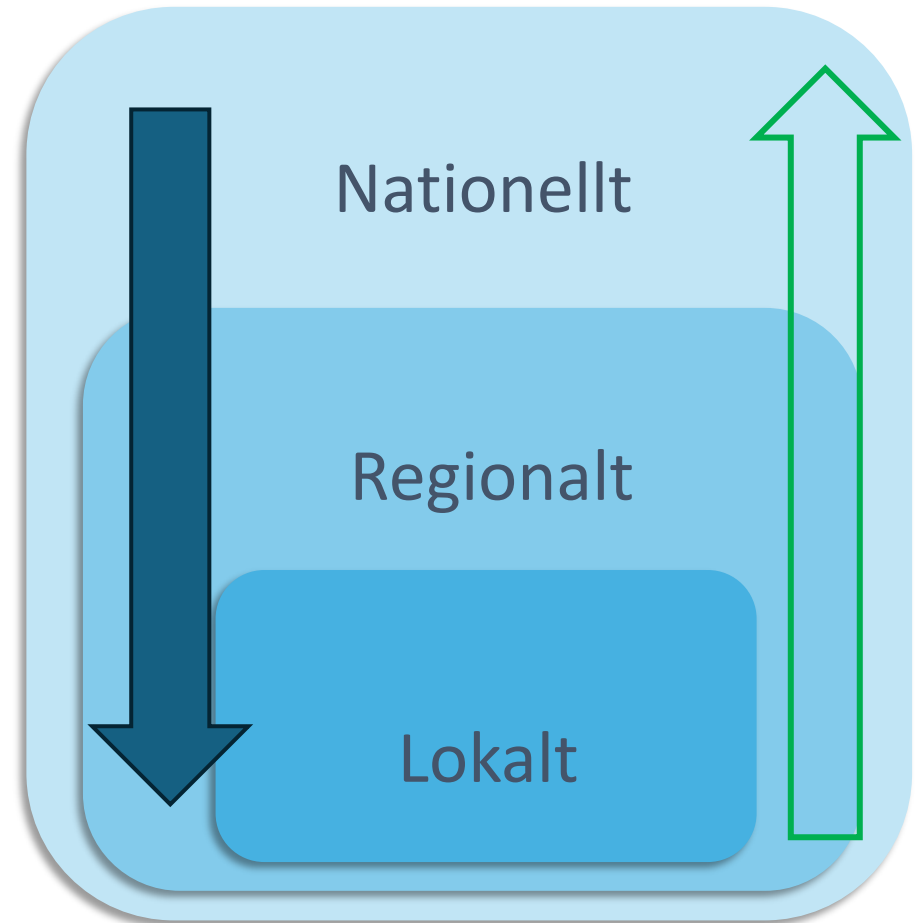
Maria Flink, FoU nu

Ida Goliath, Stiftelsen Äldrecentrum

Lina Palmlöf, Stiftelsen Äldrecentrum

Tre exempel

- **Kompass:** planering av projekt
- **Samsas:** samskapad samverkan
- **STEG:** lokal utveckling av regional policy

kommuner och primärvård samskapar med seniorer

Utveckling och utvärdering av en praktisk guide för att samskapa
sammanhållen vård och omsorg

2024-2028.

Forte Diarienummer: 2022-01324 och 2023-01764

Planeringsprojekt

SKR

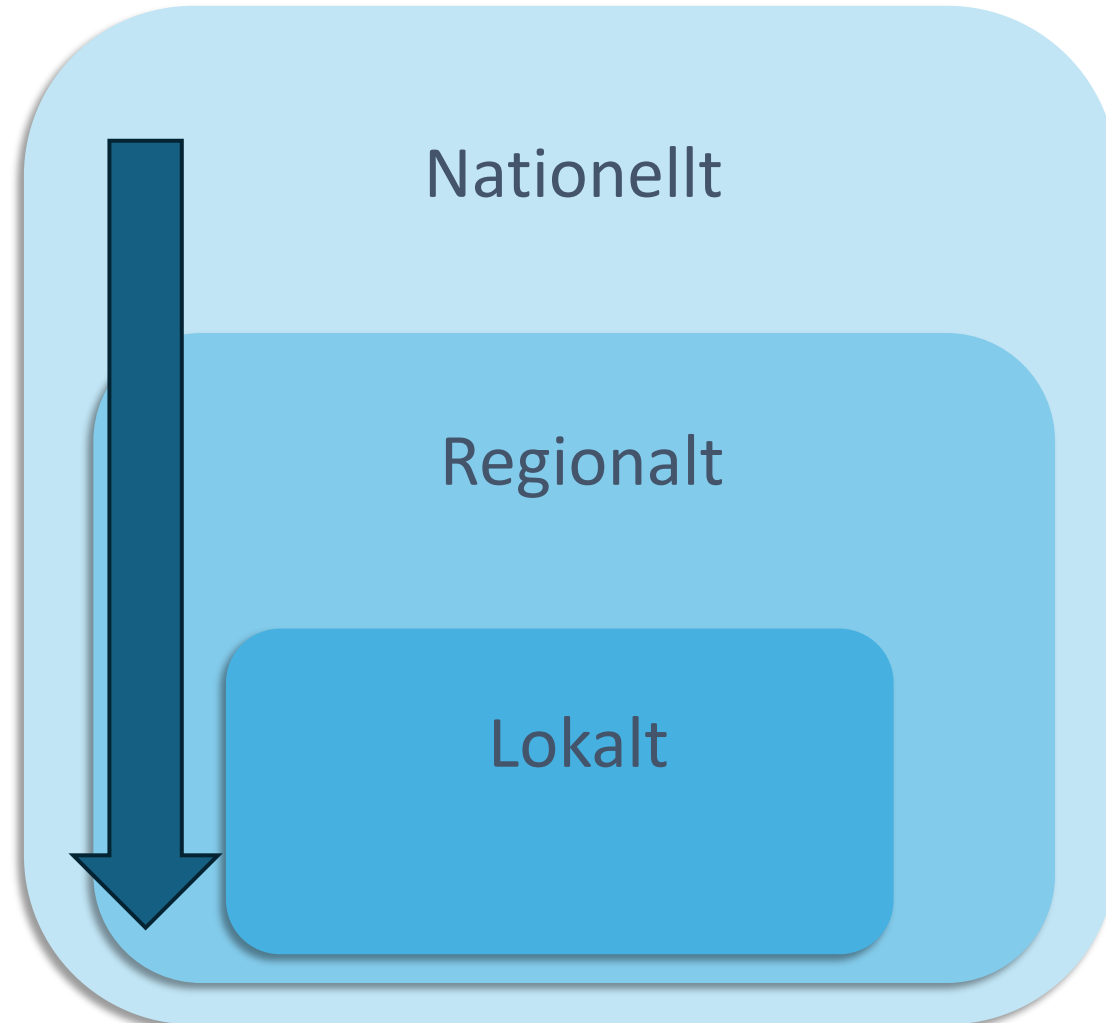
Regional handlingsplan i Stockholms län

Från policy till praktik

Samverkan mellan forskning och omgivande samhälle. Involvera invånare.

Invånarna ska vara medskapande i planering och utformning av arbetssätt

Samskapad kunskaps- och verksamhetsutveckling

Planeringsprojekt

Undersöka lokala aktörers perspektiv på vilken forskning som behövs under omställningen mot Nära Vård.

Planeringsbidrag från Forte

- **Syfte:** undersöka förutsättningar för utvärdering av omställningen mot Nära vård.
- **Aktiviteter:**
 - Enkäter
 - kommunala pensionärsråd
 - kommunrepresentanter
 - Intervjuer med företrädare för
 - Kommuner/stadsdelar
 - StorSthlm
 - Region Stockholm
 - SKR

Resultat

- Stor variation!
- **Samstämmighet:**
 - Mer samverkan och samordning behövs.
 - Arbetet för fungerande samverkan behöver ständigt pågå.
 - Lokala aktörer kan inte lösa alla problem.
- **Utmaningar:**
 - Hur involvera äldre i utveckling?
 - Hur får vi till samverkan/samordning i praktiken?
 - Hur kan vi utvärdera effekt av nya arbetssätt?

Resultat

- Finns inte ETT område som behöver utvecklas
- Själva utvecklingen mot nära vård som behöver utvecklas

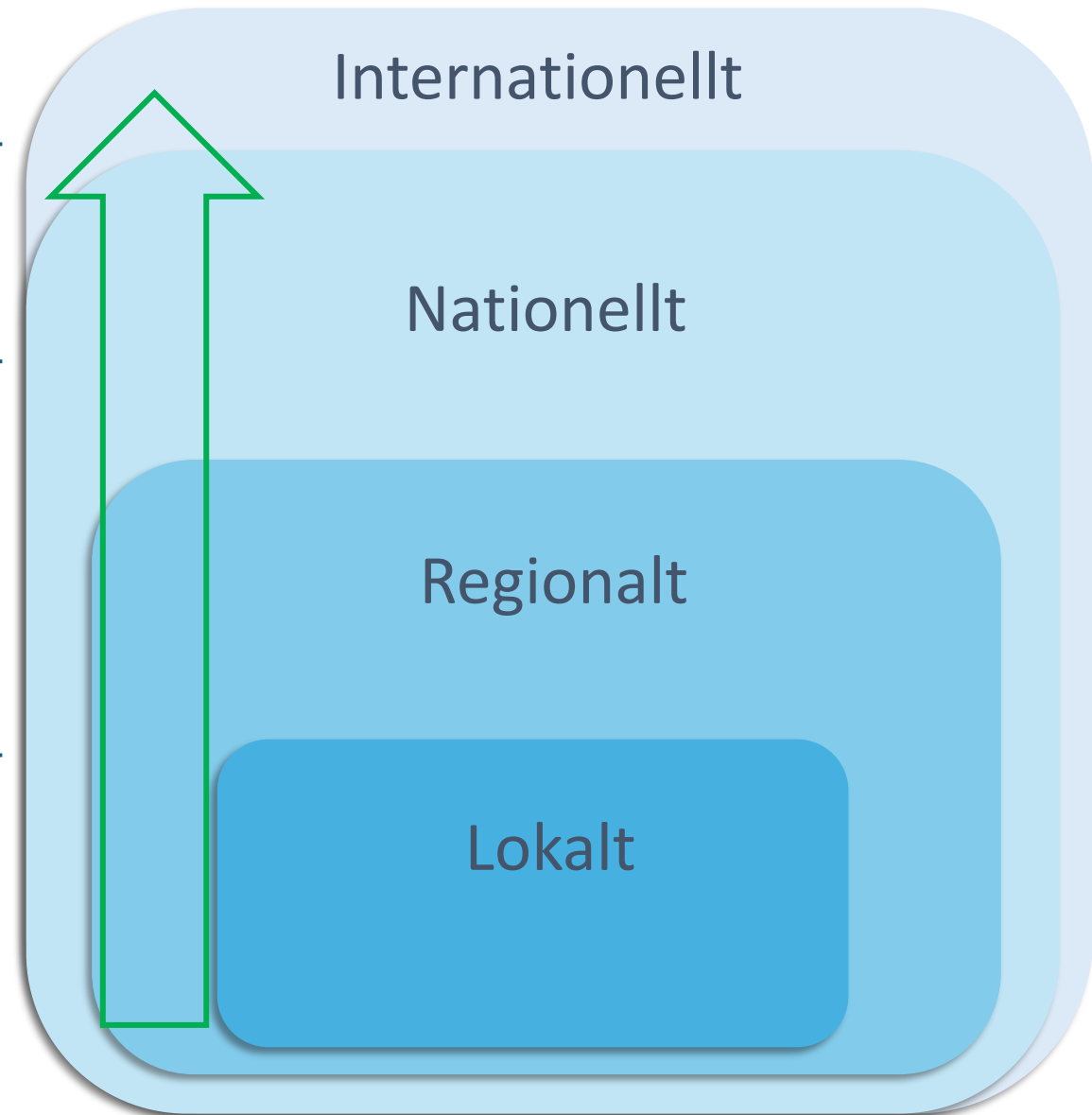
→ **Syfte:** utveckla och testa ett processtöd för kommun och primärvård som vill samskapa, testa och utvärdera sammanhållen vård och omsorg tillsammans med äldre personer.

Strategi: från praktik till policy

Vetenskapliga publikationer.
Nationella konferenser.

Regionala konferenser.
Länsövergripande seminarier.

Lokala seminarier. Intern
kunskapsspridning.

Samsas

- Samskapad samverkan för att
förebygga försämr^ud hälsa hos äld^{re}

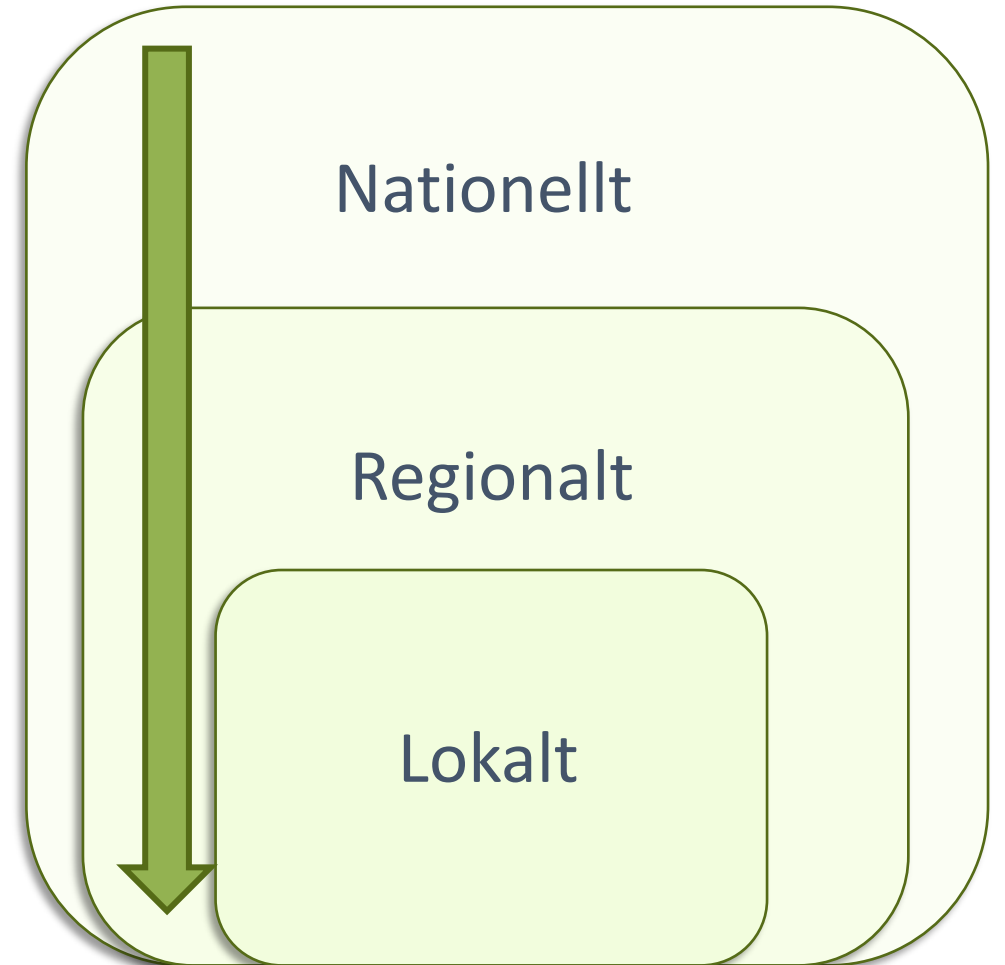
Finansierat av Forte Dnr 2021-01361 under 2020-2025

Samskapande från policy till praktik

Samverkan ska lösa det som inte en huvudman eller organisation kan lösa själv

Praktiknära forskning

Samverkansmodeller
samskapade av aktörer från
kommun, region och
civilsamhälle

Upplands-Bro

Förebyggandeenheten, biståndsenheten, kommunledningskontoret, kulturavdelningen, kontaktcenter, volontärer, hemtjänst, PRO, SPF, Röda Korset, Kungsängens vårdcentral

Skogås

Förebyggandeenheten, biståndskansliet, kultur- och fritidsförvaltningen, Capió vårdcentral Skogås, PRO, SPF, Svenska kyrkan

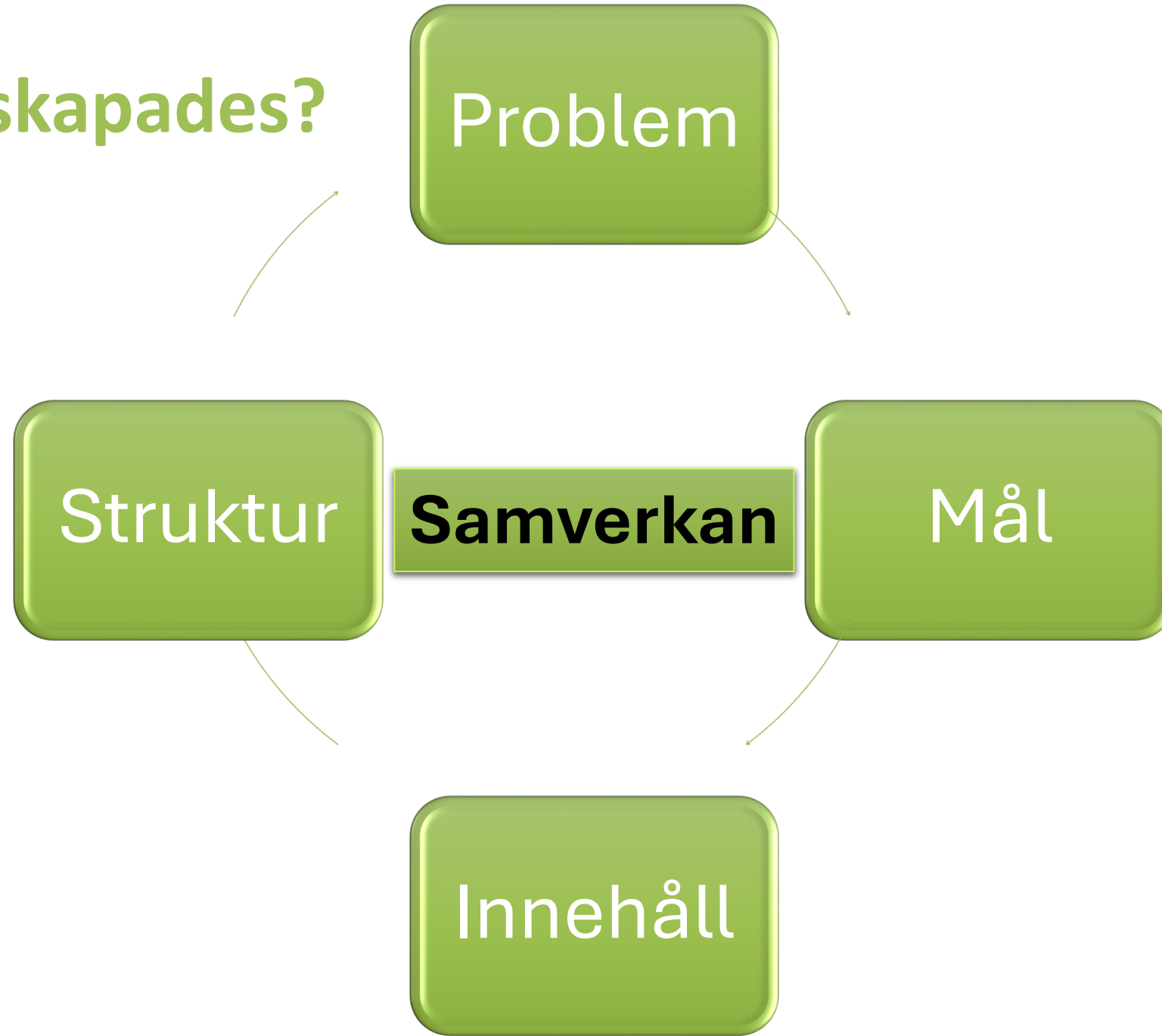

Södermalm

Förebyggandeenheten, utvecklingsenheten, Hemtjänst, Capió Ringens vårdcentral, PRO, Pensionärernas riksorganisation, Viljan Södermalms frivilligcentral

Vad samskapades?

Vad gav samskapandet?

- Etablerade **samverkansgrupper** med gemensamt formulerade mål och struktur
- **Gruppkänsla** och ett engagemang
- En arena för **kommunikation** - kontakter och nätverk
- Mänskliga och organisatoriska **relationer**
- Mer **kunskap** om: varandras organisationer, samskapande, samverkan och förebyggande arbete

Vad gav samverkan?

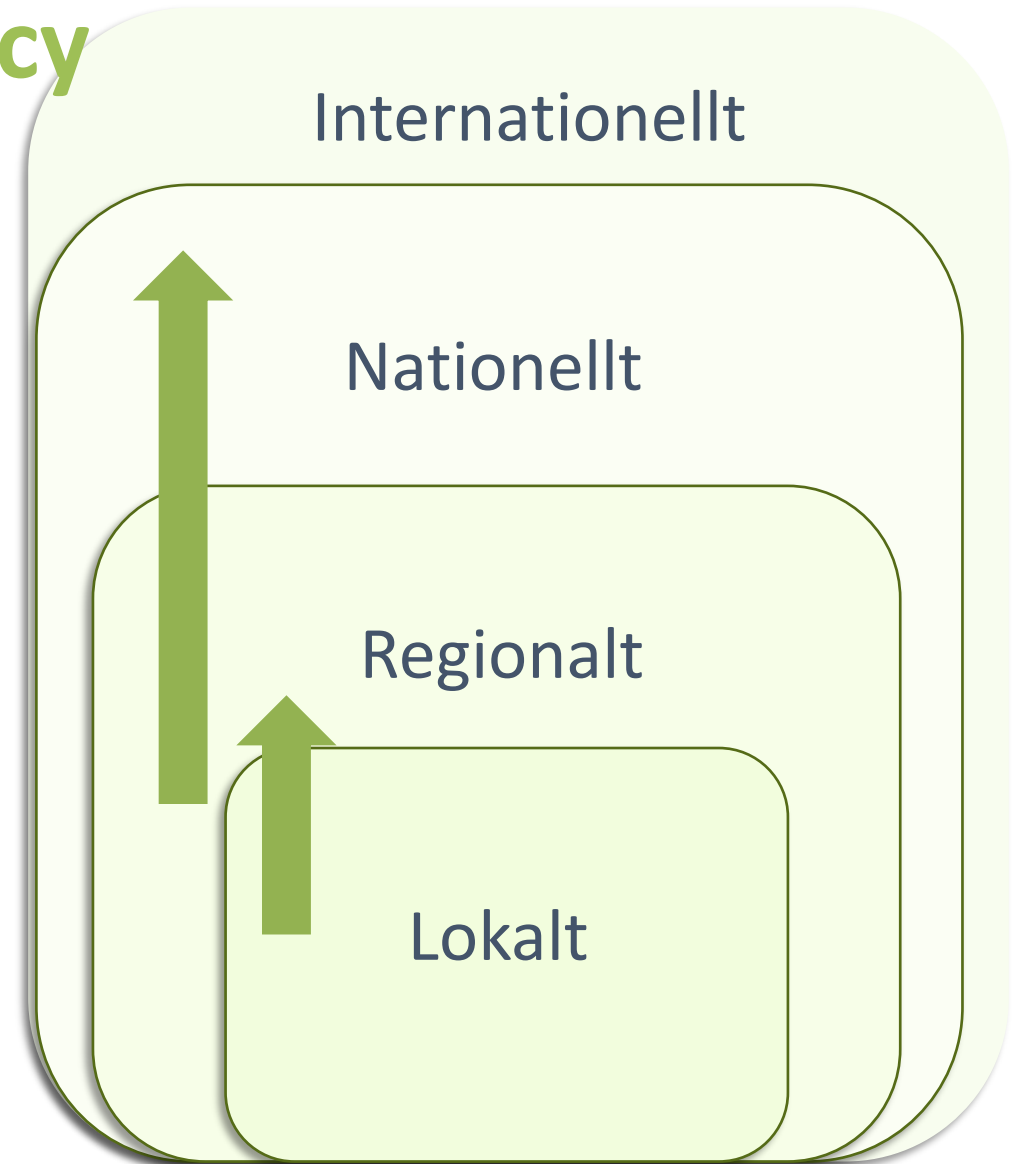
- Samlad information om koordinerade förebyggande insatser i kommunen
- Nya aktiviteter i de olika organisationerna
- Gemensamma aktiviteter – över organisationsgränser
- Ökade medlems och deltagarantal i aktiviteter och organisationer
- Fler relevanta aktörer har anslutit sig till grupperna
- Förankring på lokal policynivå

Strategi: från praktik till policy

Vetenskapliga presentationer och artiklar

Öppna seminarier

Effekter av samverkan
rapporteras ”uppåt” av aktörer
i respektive kommun/stadsdel

STEG

Samarbete för stöd till förebyggande egenvård i
hemmiljö för sköra äldre personer

Från policy till praktik

- God och nära vård
- Lagen om egenvård
(2022:1250)
- Regional överenskommelse
Stockholm

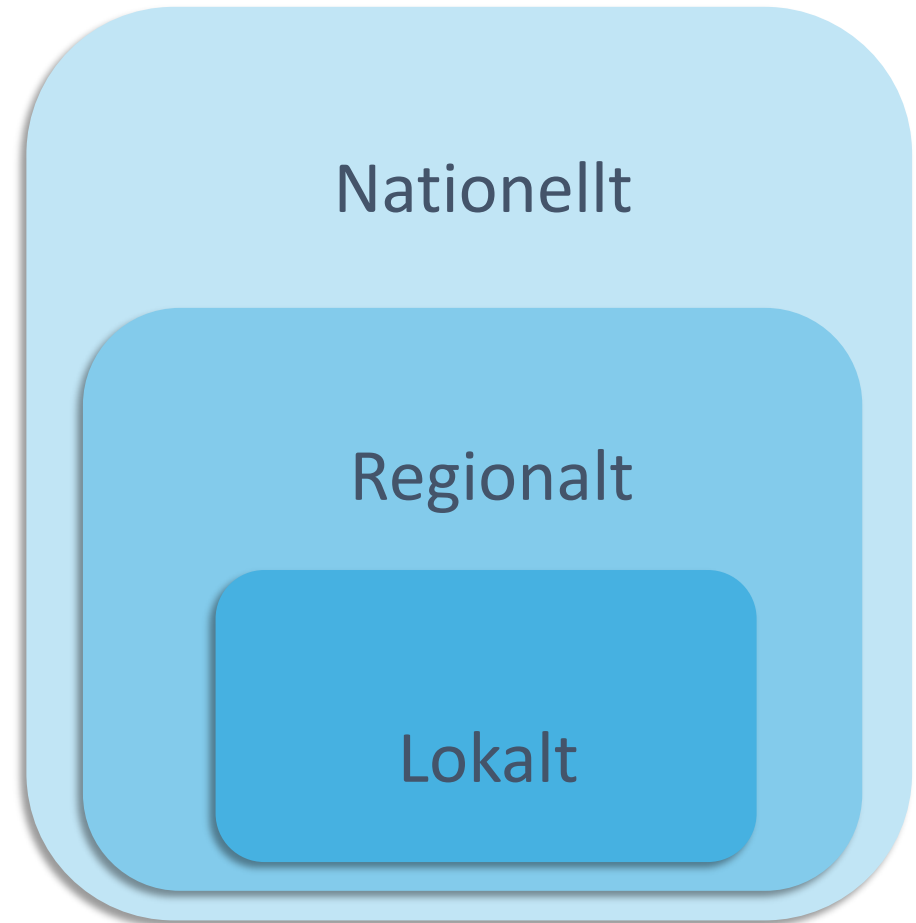

Arbete kring egenvård sker på flera nivåer

Socialstyrelsen tar fram kunskapsstöd

Storsthlm och **Region Stockholm**
reviderar regional överenskommelse
om samverkan kring stöd till egenvård

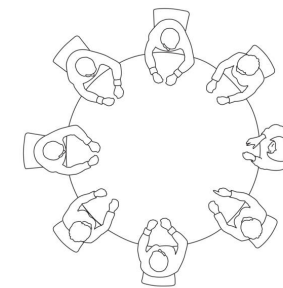
STEG-projektet bidrar med forskning
om hur samverkan kring egenvård
bedrivs idag, och hur den kan utvecklas

Del 4: "Case" med lokala samverkansparter

STEGs referensgrupp

Kommuner i Stockholm	Avdelningschef Äldreförvaltningen Stockholms stad Avdelningschef biståndsenheten Huddinge kommun
Region Stockholm, beställare	Handläggare Hälso- och sjukvårdsförvaltningen Region Stockholm
Region Stockholm, utförare	Representant Akademiskt primärvårdscentrum Regionchef Praktikertjänst
Pensionärsorganisationer	Representant PRO (Representant , SPF)
Kommunförbund	Processledare Storsthlm
Vård och omsorg nationellt	Handläggare SKR

Process för att samskapa lokal arbetsmodell

Befintligt material och kunskap

Regional överenskommelse
om samverkan vid stöd till
egenvård

Forskningsresultat
från STEG

Process för att samskapa lokal arbetsmodell

Befintligt material/kunskap

Regional överenskommelse
om samverkan vid stöd till
egenvård

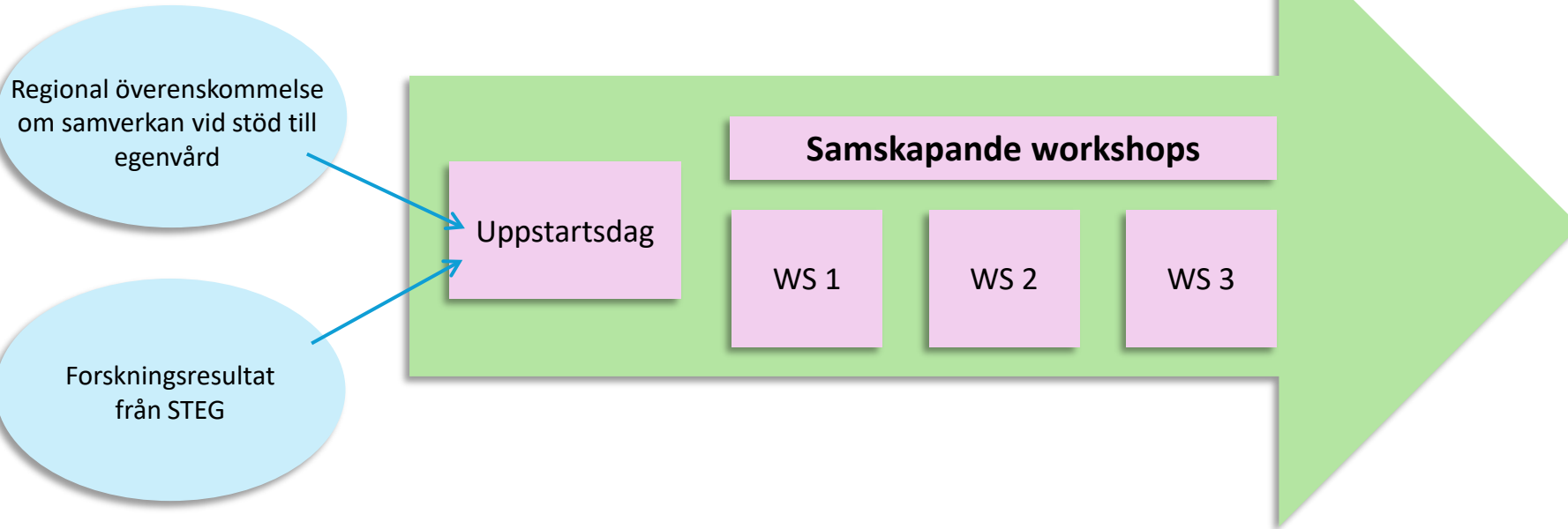
Forskningsresultat
från STEG

Uppstartsdag

Process för att samskapa lokal arbetsmodell

Befintligt material och kunskap

Process för samskapad arbetsmodell

Befintligt material och kunskap

Regional överenskommelse
om samverkan vid stöd till
egenvård

Forskningsresultat
från STEG

Uppstartsdag

Samskapande workshops

WS 1

WS 2

WS 3

Produkter som tagits fram

Verksamhetslogik

Arbetsmodell

- Instruktion till egenvårdsintyget
- Skriftlig patientinformation
- Kontaktlistor

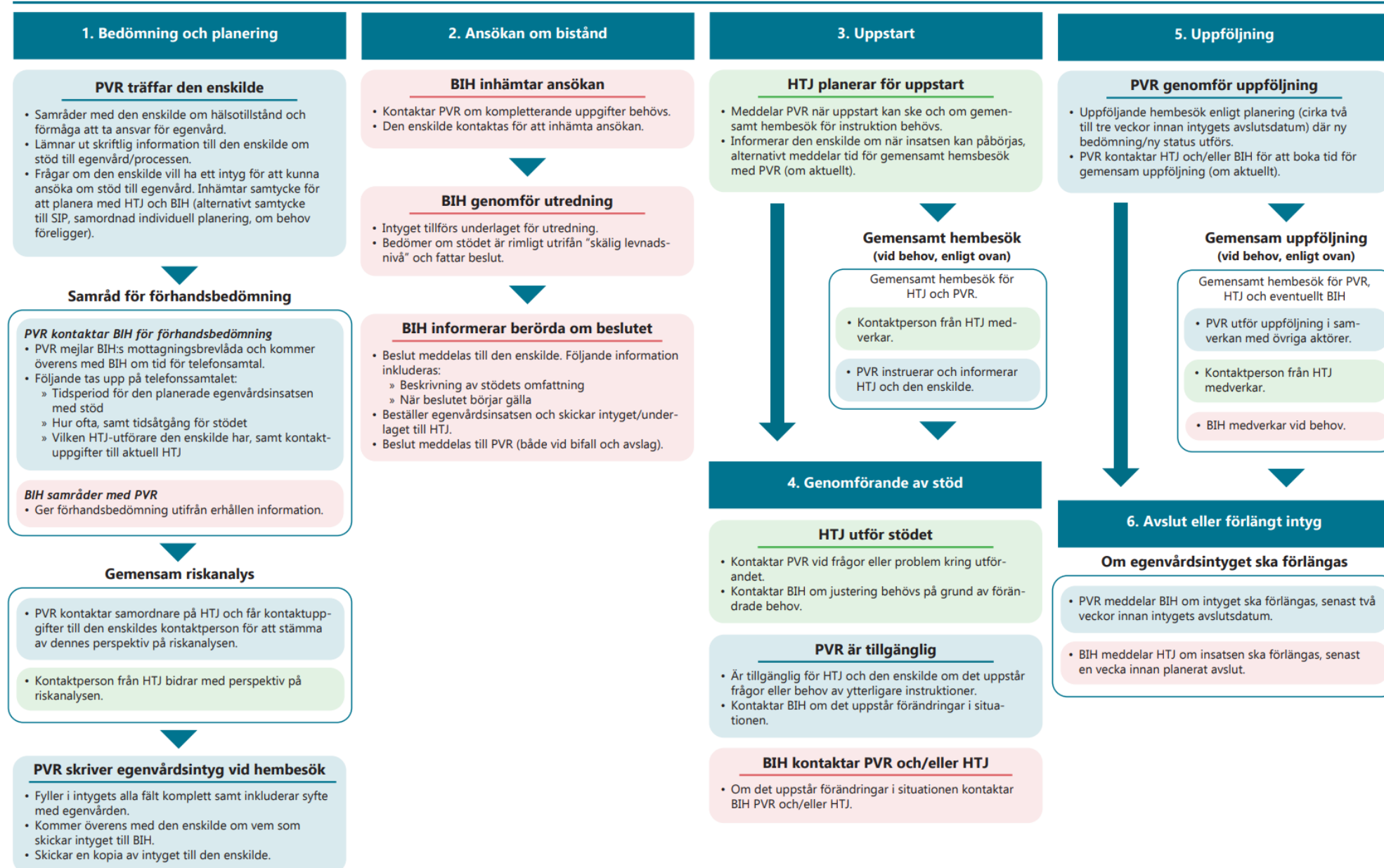
Samverkan för stöd till egenvård – Skärholmens arbetsmodell

Förkortningar och färger:

PVR = Primärvårdsrehab

HTJ = Hemtjänsten

BIH = Biståndshandläggarenheten

Instruktion till egenvårdsintyget

PLANERING AV "EGENVÅRD MED HJÄLP"	
Ansvarig vårdenhet/vårdgivare:	Avser:
Adress:	Personnummer:
Telefonnummer:	Namn:
Namn:	Adress:
Befattning:	Postadress:
	Ev. hemjänstutförare:
Jag ger mitt samtycke till att personal som ska hjälpa mig/mitt barn med egenvården och beslutsfattare inom kommun samt ansvariga inom hälso- och sjukvården får utbyta information om frågor som rör egenvården:	
Datum:	Underskrift:
Följande hälso- och sjukvårdsåtgärd har bedömts som egenvård:	
Åtgärden beräknas pågå:	
Information och handledning/enkel instruktion behövs av legitimerad personal, till den eller dem som skall utföra egenvården?	
☐ Nej, den vuxna patienten instruerar själv	
☐ Ja (om ja, namn på den som ansvarar för instruktionen, vad som ska instrueras, på vilket sätt och när detta ska ske)	
Följande åtgärder ska vidtas om den enskilda drabbas av eller riskerar att drabbas av skada eller sjukdom i samband med egenvården:	
Kontakta:	Telefon:

Information till rehabpersonal som bedömer behov av stöd till egenvård
För att biståndshandläggaren ska kunna göra en adekvat bedömning av patientens behov och stödets omfattning är det viktigt att intyget fylls i noggrant. Se information nedan.

- Fyll i vilken **eventuell hemtjänstutförare** som är aktuell för patienten.
- Ge patienten **muntlig och skriftlig information** om vad stöd till egenvård innebär.
- Inhämta patientens **samtycke** för att kunna planera med hemtjänst och biståndshandläggare.
- Uppge **syfte/mål** med egenvården.
- Beskriv så detaljerat som möjligt vilken **hälso- och sjukvårdsåtgärd** som utgör egenvården. **Hänvisas till bifogad bilaga** tex. träningsprogrammet behöver inte alla detaljer återges i intyget.
- Syfte/mål** med insatsen behöver vara **tydligt formulerat** för att biståndshandläggaren ska kunna bedöma insatsen. Beskriv tex. att insatsen behövs för att patienten ska bibehålla / förbättra / återfå funktion.
- Notera att det **inte räcker** att endast skriva *träning* eller *träningsprogram* – formulera istället **vilken typ av funktionsbevarande insats** det handlar om och **varför den behövs**.
- Uppge **hur ofta** egenvården bör utföras, tex. antal gånger/vecka.
- Ange **hur länge** perioden med stöd till egenvård beräknas pågå.
- Notera att **perioden där stöd till egenvård ges** behöver vara **adekvat i förhållande till patientens status och behov**.
- Tänkt på att **stöd till egenvård** oftast **inte kan beviljas över längre perioder** så som tex. 12 månader.
- Det kan tex. vara lämpligt att **insatsen pågår fram till att du bedömer att målet med egenvårdsinsatsen kan vara uppnått**.
- Ange att **behov av information/instruktion** finns och att denna ska ges (ange på vilket sätt det ska ske) till **hemtjänstpersonalen** vid **gemensamt** hembesök (ange när hembesöket planeras). Hänvisa till bifogad bilaga tex. träningsprogrammet.
- Uppge **lämpliga åtgärder**.
- Ditt namn och telefonnummer** måste uppges eftersom det är du som bedömt insatsen.

VÄND →

Skriftlig patientinformation om egenvård

Patientinformation CASE Skärholmen

INFORMATION TILL DIG SOM REKOMMENDERAS ATT ANSÖKA OM STÖD TILL EGENVÅRD

Vad är egenvård?

Egenvård är en sjukvårdsinsats som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömer att patienten/du kan utföra själv, eller med stöd av hemtjänst. Egenvård kan tex handla om att utföra enklare träningsprogram för att bygga upp och återfå dina funktioner.

Hur kan jag få stöd till min egenvård?

Du kan ansöka om stöd till egenvård hos kommunens biståndsenhet. Det går till på följande sätt: rehabpersonalen bedömer om stöd till egenvård är lämpligt för dig och skriver därefter ett egenvårdsintyg som skickas till biståndsenheten. Biståndshandläggaren genomför då en behovsutredning och beslutar om stödet kan beviljas eller inte.

Är det någon avgift?

Stöd till egenvård är, precis som andra hemtjänstinsatser, en biståndsbedömd insats. Avgiften påverkas av din inkomst och hur mycket hemtjänst du har. Vill du veta hur mycket insatsen kostar för dig kan du kontakta **Äldre Direkt** (telefon: 08-80 65 65, e-post: aldredirekt@stockholm.se). Det finns också allmän information på **Stockholms stads hemsida**: aldreomsorg.stockholm.

Vem ger mig stöd till egenvård?

Det är din **hemtjänstpersonal** som stödjer dig att utföra din egenvård. Hemtjänstpersonalen kan komma att instrueras av **rehabpersonalen** i hur egenvården ska utföras. Detta kan iså fall ske vid ett **gemensamt hembesök** hos dig.

Vem är ansvarig för min egenvård?

Du har **själv ett ansvar** för att din egenvård utförs enligt din och rehabpersonalens plan. **Rehabpersonalen** ansvarar för att bedöma vilken typ av egenvård du är i behov av och för att följa upp egenvården enligt överenskommelse. **Hemtjänsten** ansvarar för att stödja dig i utförandet av egenvården.

Vem ska jag kontakta om jag har frågor kring min egenvård?

Tveka inte att höra av dig om du har frågor kring din egenvård!

Du hittar kontaktuppgifter på nästa sida! >>>>>>>> >>>>>>>> >>>>>>>>

Patientinformation CASE Skärholmen

Kontaktuppgifter

○ **Praktikertjänst Rehab Skärholmen:** 08-xxx

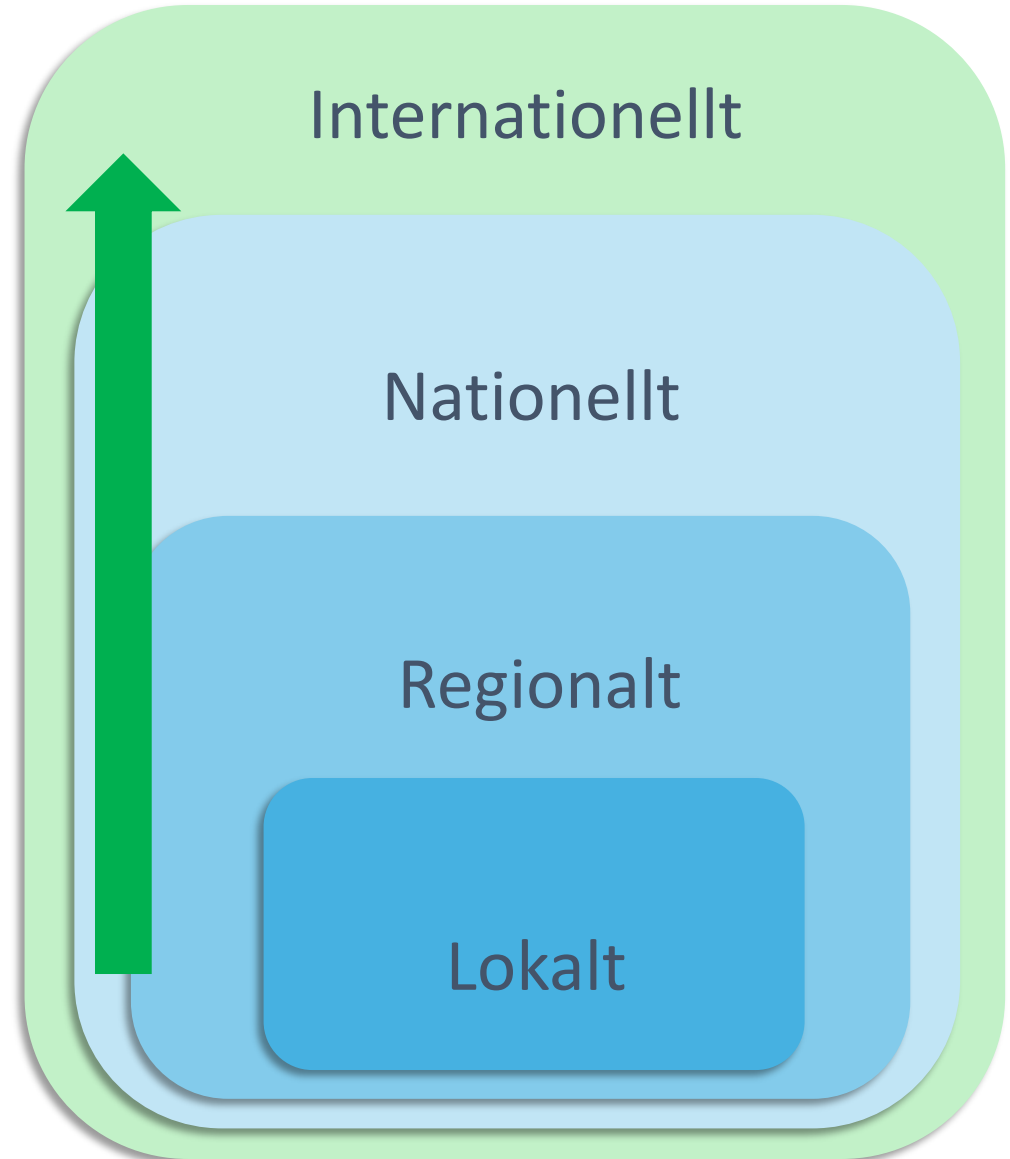
○ **Hemtjänsten** 08-xx

○ **Äldre Direkt** 08-xxx, **e-post:** xxx

○ **Information på stadens hemsida:** aldreomsorg.stockholm

Strategi: praktik till policy

- Fyra vetenskapliga publikationer
- Kontinuerlig dialog med referensgrupp
- Dialog med Socialstyrelsens arbetsgrupp som tar fram verksamhetsstöd för egenvård
- Planerar att uppvakta Storsthlm som ska revidera överenskommelsen
- Slutkonferens planerad, bjuda in operativa och strategiska funktioner

Identifierade utmaningar: från praktik till policy

- Oklara kommunikationskanalar och mottagare på policynivå.
- Kunskapsspridningen kostsamt.
- Snabbare vägar till policy.
- Tajmingen en avgörande faktor för att påverka policy.